

men at der fremdeles forbeholdes Opholds-kommunen en vis Forret, og den finder sit Udtryk deri, at der under alle Omstændigheder ikke kan tages fra Opholdskommunen mere end det halve af den paagældende Person's hele Stat. Naar vi over for sysslede Personer ere blevne staaende ved dette, er det, gentager jeg, kun, fordi bestaaende Forhold hjemle Opholdskommunen denne Forret. Men det gælder aldeles ikke over for Aktieselskabers Beskatning, thi det er en ny Stat, det er et fuldstændigt nyt Skatteforhold, der her bringes frem. Der har ingen Opholdskommune nogen Hævd eller Ahldig Ret, der er ingen, der nu faar Stat af disse Aktieselskaber. Der skal altsaa etableres ganske nye Regler, og da indser jeg ikke, at der er nogen Grund til at gaa saa vidt, at hjemle Opholdskommunen for et saadant Selskab en Ret, der strækker sig lige til det halve af Aktieselskabets hele Stat. Det er der bitterlig, efter min Mening, ikke tilstrækkelig Grund til. Jeg vil indrømme, at der altid kan være en vis Forret, der bør tilkomme Opholdskommunen. Bestyrelsen har jo valgt sit Sæde der, fordi den der har visse Fordele, visse kommunale Indretninger, som den vil benytte, og det kan føre til, at man hjemler Opholdskommunen noget forud, men at gaa indtil det halve, anser jeg for uberettiget. Man kan disputere om, hvilket Tal man der vil blive staaende ved; det bliver naturligvis en Stønstag. Vi have foreslaaet at blive ved 10 pCt., saaledes at Opholdskommunen for et Aktieselskab altsaa har Ret til at forbeholde sig 10 pCt., medens Resten fordeles efter Næringens Omfang, forudsat naturligvis, at deri indbefattes, at ogsaa Opholdskommunen kan faa sin Andel af den øvrige Del af Staten, for saa vidt som Aktieselskabets Virksomhed finder Sted ogsaa i Opholdskommunen. Dernæst bliver Spørgsmaalet om Basis for Fordelingen af denne Stat mellem flere deri interesserede Kommuner. Det maa jo deles efter Omfanget af den paagældende Forretning, men saa bliver Spørgsmaalet: Hvad skal være Maalestokken for dette Omfang? Der har et Mindretal foreslaaet, at for alle Selskaber, der omfatte Samfærdighedsmidler og industrielle Foretagender, skal Fordelingen ske efter de udbetalte Lønninger, altsaa nærmest efter Driftsudgiften, medens Forsikringsforetagender og Lotterier skulle have den omvendte Regel, at Omfanget af Forretningen skal maales efter Bruttoindtægten, eller, hvad man ogsaa vilde sige for Forsikrings-selskaber, Præmieindtægten. Det er muligt, at denne

Deling er tilfredsstillende, men jeg tør ikke sige det bestemt; man maatte komme til at gennemgaa samtlige saadanne Selskabers Forretninger og prøve, om den passer i hvert enkelt Tilfælde, og det er vistnok tvivlsomt, om det kan gennemføres. Derfor har det Flertal, som jeg slutter mig til, troet at ramme det rigtige ved at lade Ministeren for 5 Aar ad Gangen bestemme for hvert Selskab, om Bruttoindtægten eller Bruttoindtægten skal lægges til Grund for Fordelingen. Jeg henstiller dette til nærmere Overvejelse. Det er naturligvis ikke noget væsentligt Punkt, men jeg tror, at man derigennem vil komme til at ramme det rigtige. — Jeg kommer dernæst til Undtagelserne. Jeg skal straks gøre opmærksom paa, at vi i Begyndelsen af vore Forhandlinger i Udvalget vare inde paa en stor Mængde flere Undtagelser end dem, der her ere opførte, og dette vil jo være nødvendigt, saaledes som man ogsaa ser af Mindretallets principale Hovedforslag, dersom man giver Afgang til at beskatte Selskaber, blot fordi de have en vis Foreningsindtægt. Det er indlysende, at der vilde man komme til at gøre et stort Antal Undtagelser, som ogsaa Mindretallet har bragt i Forslag. Dersom man derimod følger Flertallet, der kun gør saadanne Selskaber skattepligtige, der drive Næring eller søge Erhverv, vilde man derved undgaa største Delen af Undtagelserne, og man kunde maasse til syvende og sidst reducere dem endnu mere, end her er Tale om. Dette Begreb "de, der søge Erhverv eller drive Næring" er nemlig et legalt Begreb, som ifølge Lovgivningen er fast begrænset. Man ved, hvad dermed menes, og hvad derved er udelukket. Jeg skal da oplyse, at blandt de Undtagelser, vi have nævnt, er der nævnt i første Række Nationalbanken. Det er vel endnu et omstridt Spørgsmaal, hvorvidt Nationalbanken efter sin Oktroi af 1818 er fritagen for personlig Kommuneskat. Det skal jeg ikke komme nærmere ind paa; der har nok foreligget en Højesteretsdom, der i alt Fald delvis har afgjort Spørgsmaalet, men det er maasse endnu tvivlsomt. Vi have derfor kun ønsket at sige, at Nationalbanken er fri i det Omfang, som dens Oktroi hjemler. Det vil altsaa sige: Naar den — jeg husker ikke, naar Oktroien udløber, men det er i Begyndelsen af næste Aarhundrede — naar den da skal have en ny Oktroi, vil det bero paa Oktroiens Indhold, hvorvidt den er fritagen for Kommuneskat eller ikke. Under b. staa gensidige Forsikringsforeninger med visse Begrænsninger, som her ere anførte. Forholdet er dette, at dersom man blot vilde undtage rene gensidige Forsikrings-